

زیتون

(جدید طرز باغبانی ۽ پیداوار و ڈائٹ لاء هدایتون)

DIRECTORATE INFORMATION
AGRICULTURE EXTENSION SINDH

زرعی اطلاعات، زرعی توسعی

زراعت کا تو حکومت سندھ

2021-2022

زیتون جي جدید طرز باغبانی

موجوده زرعی بحران هارین کی اهو سوچن تی مجبور کري چذیو آهي ته اهی پنهنجو گذارو گردن لاء چند هک
فصلن کانسواه غیر روایتی فصلن یه باخن ڈانهن ڈیان ڈئی رهیا آهن.

زیتون جي عام رواجي باخن ھر فی ايڪڙپوتن جو تعداد 100 کان وٺي 185 یعنی پوتن کان پوتی جو مفاصلو 15
کان 20 فوت تائين ڈنو ويو آهي گذريل ڪجهه سالن کان زیتون جي باغائين ۾ هک جدي طريقي جي باغبانی تيزی سان
مقبول تي رهی آهي هن باع پوکن جي طريقي کي (Meadow Orcharding) چون تا. گهاتي باغبانی جو مطلب باع
لڳائڻ جواهڙو طريقو جنهن سان گهت جگهه ولاري وڌيڪ پوتا پوکي انهن کي غير روایتی طريقن سان پاليو وڃي ته جيئن
وڌيڪ پيداوار حاصل ٿي سگهي

گذرندڙ وقت یه جدي طريقي جي زراعت اچڻ سان پوکائي جا طريقا هڪدم تبديل ٿي ويا آهن یه زراعت خوراڪ
جي وسيلي کان وڌيڪ ڪاروباري مهارت ۾ تبديل ٿي آهي

زیتون جا عام رواجي باع پوتن جو گهت تعداد ۾ هجڻ ترتيب کان سواه پکيڙ ۽ هڪ جهڙو ڦل نه هجڻ جي ڪري گهربل
نتيجا نه ڈئي سگها آهيون ڏكياڻن کي ذهن ھر رکندي زرعی ماهر ان نتيجي تي پهتا آهن ته موجوده باع لڳائڻ جي طريقي ۾
تبديلي آندي وڃي جنهن جي ذريعي وڌه مهار ڪاروباري گهاتي باغبانی ۾ فی ايڪڙپوتن جو تعداد وڌائين
سان گڏو گڏ پوتن جي چانگ تي خاص ڈيان ڈنو وڃي ٿو ته جيئن وٺن جي واداري کي قابو ۾ رکيو وڃي یه وٺ جي بهتر سارسنياں
ٿئي یه روشني جو وڌه مهار ڪاروباري گهاتي باغبانی جي طريقي سان باع پوکن سان وڌه وڌه پيداوار حاصل ڪرڻ سان
گڏو گڏ ضرورت آهه ڪيئن تي ضابطو ۽ هڪ جهڙي معيار جو ڦل به سولائي سان حاصل ٿئي ٿو جنهن جي ڪري مندي ۾
سٺي قيمت یه في ايڪڙآمدنی ۾ ڪاني حد تائين فائدو حاصل ٿئي ٿو گهاتي باغبانی جا مختلف تجربا ڪيا ويا آهن جنهن ۾
في ايڪڙپوتن جي تعداد 200 کان وٺي 2000 تائين پوکيو ويو آهي

هيٺ ڏنل جدول ذريعي آبادگاريائ هواندازو گري سگهن ٿا ته گهاتي باغبانی جي ذريعي اسيين آبادگار ڪيتري
پيداوار حاصل گري سگھون ٿا.

ٻوتا ايڪڙم	پھريون سال تن في ايڪڙ	ٻيون سال تن في ايڪڙ	ٿيون سال تن في ايڪڙ	چوتون سال تن في ايڪڙ	پنجون سال تن في ايڪڙ
2000 فوت 3x6	5.25	10.12	16.19	20.24	24.29
900 فوت 4.5x9	1.5	6.52	10.52	15.38	19.02
450 فوت 9x9	--	4.51	7.28	10.52	12.19
225 فوت 9x18	--	--	4.45	6.88	9.71
120 16x18	--	--	2.42	4.85	6.07

متى ڏنل انگ اکر باخن جي ماهن جي نگرانی هيٺ حاصل ٿيندا آهن. آبادگار ڀائ پنهنجي توقعات تقربيا 15 کان
20 سڀڪڙو گهت رکن. چو ڻ جو مقصد اهو هر گز نه آهي ته ان پيداوار کي حاصل ٿا گري سگھو. هن پيداواري گوشواري
کي ڏسي گري باغائي اهو هاندازو لڳائي سگهن ٿا گهاتي باغبانی ولاري طريقي سان لڳايل باع تمام جلدی پيداوار ڏيئن شروع

ڪري ٿو ۽ روايتی طريقي سان پوكيل باع ڪاري نڪري وڃي ٿو
 گهاتي باغباني واري طريقي باع لڳائڻ وقت ڪجهه ڳالهين کي اهميت ڏڀڻ گهرجي مثلا:
 زمين ۾ سمر ۽ ڪلر نه هجي، احتياط طور چپسم جون 50 ٻوريون في ايڪڙ وجهي چيزل هر سان زمين تيار ڪري
 پاڻتي ڏيو.

- باع لڳائڻ کان پهرين زمين کي ليزد ليول ڪرائيجي
- زيتون جي قسمن جي چونڊ مندي جي گهرجي نظر ۾ رکي ڪجي نرسري پروسي وارن ذريعن کان خريد ڪجي
- باع لڳائڻ لاءِ چاڻو باغائين سان رابطو ڪجي
- گهاتي باغباني جي ڪاميابي جو دارومدار بین عملن سان گڏو گڏ ٻوتي جي چانگ تي ٻڌل آهي
- ايترى محنت ڪرڻ جي باوجود جيڪڏهن باعائي ٻوتن جي چانگ صحيح ۽ وقت تي نه ڪري سگهي ته باع جي ناڪام
- ٿيڻ جا امكان وڌي وڃن ٿا. باعائين جي سولائي جي لاءِ ٻوتن جي چانگ جو طريقيو هيٺ ڏجي ٿو:
- سڀني ٻوتن کي 35 کان 40 ڏينهن جي وقفي ڪانپوءِ 12 کان 15 انج کان مٿي تائين ڪتي چڏيو.
- 4-3 مهينن ڪانپوءِ 3-4 سڀون شاخون چڏي باقى شاخون ڪتي چڏن گهرجن، بچيل شاخن جو 50 سيمڪڙو
- چڏي باقى حصو ڪتي چڏن گهرجي
- نيون نڪرندر ڦشاخون گل ڪينديون
- هر سال 50 سيمڪڙو چانگهه جاري رکجي ته جيئن باع سٺي شڪل ۾ پيداوار جاري رکن.
- نئين باع کي پاڻي پنهنجي زمين جي حالت کي ڏسي ڪريو ۽ متوازن خوراڪ جي لاءِ پنهنجي زمين جي چڪاس
- ڪرايوت بهتر ٿيندو جيڪڏهن چڪاس نه ٿي سگهي ته ناتروجن 5: فاسفورس 5: پوتاش 1: جي حساب سان استعمال
- ڪريو نقصان ڏيندر ڪينئن تي ضابطي آڻ لاءِ زهرن جو استعمال مشوري سان ڪريو.

زيتون جي پيداوار وڌائڻ لاءِ هدایتون

آبهوا (Climate):

هن ميوبي جي پوك کي گرمي گهرجي، پر وچولي گرم قسم جي آبهوا ۾ به پوكی سگهجي ٿو.

زمين (Soil):

ڪلرائي، وارياسي ۽ سمر واري زمين کان سوءِ ئئي ڪنهن به قسم جي زمين ۾ زيتون لڳائي سگهجي ٿو پر عام طور
 لتياسي زمين ۾ زيتون جو فصل ڪامياب آهي ۽ ان ۾ وڌيڪ پيدائش ڏئي ٿو

زمين جي تياريءِ ڪذا تيار ڪرڻ:

باع لاءِ زمين کي هر هشي ڪيڻ سان سنوت ۾ آهي 30x30 جي مفاصلی تي ادائى فوت اونها ۽ ادائى فوت ويڪرا ڪڏا
 کوتجن، جنهن ۾ به حصا لتياسي متيءِ هڪ حصو ڳريل سڌيل وٿاڻ جو پاڻ چڱي، طرح ملائي ڪڏن کي پرجي ۽ هر ڪڏي ۾
 ڪاٹ جو ڪلويا ڪانوماپ آهر نشان طور لڳائيجي ته جيئن چڪي، لڳائڻ وقت نشان ظاهر ٿئي ۽ قطار سڌي بيهي
 هي سڀ ڪم چڪيون لڳائڻ کان هڪ مهينو اڳ ڪجي انهيءِ وچ ۾ ڪڏن کي پاڻي ڏجي ته جيئن متيءِ هملايل پاڻ
 گرمي چڏي تدوڻي وڃي ۽ متيءِ به ڪڏي همچي وڃي تنهن کان پوءِ رهيل متيءِ ڪڏن همچي ڪڏا لئاري پري چڏجن.

جنسون (Varieties):

زيتون جون مختلف علائقن ۾ مختلف جنسون ڪامياب آهن، جن جا تفصيل هيٺ ڏجن ٿا.

لاز ڪاٿي ضلعي جون مشهور جنسون:

1. رiali (Riali):

هن جنس جو وٺو ۽ چولو قد، پن ننديا سوزها، وچولو چتو هڻندڙ ميوو گھڳهي نموني، كل نرم لسي، رنگ هلڪو پيلو
 وزن 50 کان 150 گرام، مندائٽو فصل وڌيڪ ڏيندو آهي. پيدائش 5 کان 7 من، مارڪيت ۾ ملهمه سنو آهي

2. لوکل سندي (Local Sindhi Larkana)

هن جنس جو وظيفالي ۽ تدارامي ڪان قد پر ڏگهه توئي ٿو ۽ سندس ڦهلا ۽ چتو (Spreading) ب وڌيڪ آهي سندس پن ننديو ۽ سنهو وچ تي ويڪرو ٿي توئي آخر پر سوڙهو هوندو آهي. وٺ پر تارين جو تعداد گهه هوندو آهي ٿڙجي پكىز ۽ چولي هوندي آهي شاخن پر ميو و جدا جهليندو آهي زيتون شكل پر دلي يا گهه هي نموني يعني هيٺان ويڪرو ۽ متئي ڳچيءَ پر سوڙهو هوندو آهي ميو جو وزن 50 ڪان 100 گرام، کائڻ پر ملنو ذاتي دار ڳر پر چ گهه هوندو اتس كل جورنگ سائي ڪان پيلو مٿاچرو لسو هوندو اتس پيدائش 4 ڪان 5 منڻ في وٺ لهندو آهي، مارڪيت پر مله تمام سٺو ملندو آهي، هي لازماً جي تمام ڪامياب جنس آهي

3. تدارامي (Thadha Rami)

هن جنس جو وظيفاني ڪان وڌيڪ گها تو چتو هلندو آهي، پن ڏگها ۽ ويڪرا چوئي پر سوڙها ٿين ٿا. ميو و جڳهتئين پر ٻه ٿي تي تارين پر جهليندو آهي. هن جو ميو و اتكل 400 گرام تائين ڏٺو ويو آهي. كل پر سخت، رنگ گhero سائو ۽ ڏائقي پر ڪتو ٿيندو آهي. پنهي مندن اونهاري ۽ سياري پر فصل هڪجهڙو كشندو آهي. ميو کي گهڻي سري ۾ ڪوڙه جو مرض لڳندو آهي. تهن ڪري خاصيت خراب ٿي پوندي اتس ۽ مارڪيت پر مله گهه ملندو آهي. پيدائش 3 ڪان 5 منڻ في وٺ ڏيندو آهي

ڪراجي، حيدرآباد، سڪرٽ خيرپور دويزن جون جنسون:

مالتو گولو شملو جنسن ڪان سواءِ نندبي پيماني تي ميهو ڪريلو ونگو سرخو گول، سفیدو چتريدار، رمضاني، اله آبادي، فيصل آبادي، ۽ بنا پج واريون جنسون پوكيون وڃن ٿيون.

چڪين لڳائڻ جي مند (Season of Transplanting)

چڪين لڳائڻ لاڳ بهار جي موسم يعني آخر فيروري ڪان مارچ ۽ سره پر جولاء ڪان سڀٽمبر وارا مهينا موزون آهن. چڪيون ڪڏن پر لڳائڻ لاڳ ڪائي جي جاءه تي متئي کوتني سندن اصل متئي جي چڪيءَ جي نشان تائين سڌيون وهارجن ۽ سندن چوڙاري ڏڪيون ٺاهجن ته جيئن پائي سڌي طرح چڪيءَ کي نه لڳي.

پائي ڏيڻ جو طريقو (Method of Irrigation)

پائي ڏيڻ لاءِ سڌيون ناليون ڪڏن ڪان فوت ڏيڍ پاهر هئڻ گهرجن ته جيئن هر هڪ چڪيءَ کي جدا جدا پائي ملنڊوري هي شروعات جا په ٿي پائي تڪڙا تڪڙا ڏجن، پوءِ اونهاري پر ستيين ڏينهن ۽ سياري پر پندرهين ڏينهن پائي ڏيڻ گهرجي ۽ هر وقت دڪيءَ جي چوڙير گڏ ڪري گاهه وغيره ڪيدي صاف ڪري نئين سر دڪيءَ ٻڌجي، جيئن وٺ وڌا ٿيندا وڃن تيئن سندن چلها ويڪرا ڪرڻ گهرجن ۽ هر مهيني گڏ (Interculturing) ڪرڻ گهرجي جڏهن وٺ فر جهلڻ تي اچن تدھن انهن جون ناليون ۽ چلها ختم ڪري ٻارا ۽ ناليون اهڙي نموني تيار ڪجن جيئن هر هڪ ٻاري کي جدا جدا پائي اچي.

اونهاري پر پائي پندرهين ڏينهن ۽ سياري پر مهيني بعد ڏيڻ گهرجي ميو و جڏهن پچڻ تي اچي ته گهربل پائي وقت سر ڏجي ته جيئن ميو و بوري واڌ ڪري، سياري پر ٻارهين پائي ۽ اونهاري پر گهه پندرهين پائي ڏيڻ گهرجن

گڌيل پوك (Intercropping)

جيستائين وٺ وڌا ٿين تيستائين برسيم ۽ بيا ڦرين وارا فصل جهڙو ڪ گوار، جنتر، چونتر وغيره جيڪي زمين کي نائتروجن مهيان ڪن ٿا. وٺن جي وچ واري زمين پر چو گهرجن، انهيءَ سان زمين جي طاقت برقرار رهي ٿي

ڀاڻ ڏيڻ جو طريقو (Manuring)

زيتون سال په دفعا ميو و ڏيندو آهي ۽ سجو سال منجهس گل ۽ ميو موجود هوندا آهن. انهيءَ ڪري زمين جي طاقت قائم رکڻ لاءِ وٺان جويان (Farm Yard Manure) ڏيڻ تمام ضروري آهي. جولاء مهيني پر من ڪان ڏيڍ من ديسبي ڀاڻ في وٺ جي حساب سان زنڪ سلفيت (زيٽنگرو - 33 سيڪڑو 150 ڪان 200 گرام في وٺ ته ڪان هڪ فوت پري تارين جي پكىز تائين ٻوتن جي چوڙاري پكىز ٻو گڏ ڪري چڏجي. پائي ڏيڻ سان ڀاڻ گرندو رهندو ۽ زمين جي طاقت وڌندى

رهندي سني زمين واري باع کي هڪ پوري دي اي پي ۽ هڪ پوري یوريا، ڪمزور يا سخت ۽ ڪلائيں زمين واري باع کي ٻپوريون ناٿروفارس ۽ هڪ پوري امونيوم ناٿريت في ايڪڙجي حساب سان ڏجي. ان لاءِ سمورو ٻي اي پي ۽ یوريا جو اڌيا ٻپوريون ناٿروفارس في ايڪڙ آگست مهيني ۾ ڏيڻ گهرجي جڏهن تبقاًيا اڌ پوري یوريا يا اڌ پوري امونيوم ناٿريت في ايڪڙ نومبر مهيني ۾ ڏجي.

چانگ (Pruning)

چانگ فقط نندين و ڦن هه کئي و جي ٿي چاڪاٽ ته ان وقت ڪيتريون ئي شاخون هيٺيان ٿڙ مان نکرن ٿيون ۽ سنهيون ۽ ٻڳيون ٿين ٿيون ۽ ميوبي جهلڻ وقت سٽ سهي ڪون ٿيون سگهن. هه طرف و ڻ جي شڪل ۽ بيهڪ بري لڳي ٿي ته پئي طرف و ڦن جي وچ هه ڏڀڻ مشڪل ٿيو پوي، تهنن ڪري شروعات هه هر سال نندين و ڦن جون سنهيون تاريون چوگرد نه چڏجن ته جيئن و ڦن جي بيهڪ سهڻي لڳي ۽ و ڻ مٿي وجي و ڏن و ڦن هه جيڪڏهن سڪل تاريون نظر اچن ته اهي اپريل ۽ جولاء مهيني هه ڪدي چڏجن.

چکین و دائن جا طریقا (Propagation Methods)

زیتون جون چکیون هیثین ریت و دلای سگهجن ٿیون:

زمینی اودا/ داپ (Ground Layering) ذریعی، هوائی اودا/ داپ (Air Layering) ذریعی، قلم لگائٹ (Cuttings) ذریعی عجیج (Seed) ذریعی

1. زمینی اود/دآپ (Ground Layering)

هن اوّه ذريعي چكين وذائط جو طريقو کامياب آهي. اوّه لڳائڻ لاءِ صحتمند ميوو ڏيندر وٺ جوانتخاب ڪجي جنهن جون تاريون زمين جي بلڪل ويجهو هجن. انهن تارين مان مضبوط ۽ سگهاريون آگر جهتريون تلهيون تاريون اوّه لاءِ چوندجن حيڪي ثوري مفاصلي تي هجن.

تاريءَ جي وچ واري حصي کان تيز چاتو سان چلي نماڪت ڏيئشي کل لاهجي، پوءِ اوّه فوت زمين ۾ کڏو کشي ان ڪت ڏيئ واري جاء کي کڏي ۾ اهٽي طرح پوري جو چڪي سڌي بيهي. بغیر ڪت ڏنل تاري به کڏي ۾ پوري سگهجي ٿي پير ڪت ڏنل تاري جلد پاڙيون هڻشن شروع ڪري ٿي

اهزی طرح سان و ٹن جی هینین مضبوط یه سگهارین تارین کی زمین پوری آسانی سان چکیون تیار کری سگهون ٹیون پو انهن اوون کی تکڑا تکڑا پائی ڈجن تجیئن پوریل تاریون جلد پاڑون هٹن شروع کن انهی کم لاء پلاستک جی توکرین پر منی یه پیاٹ وجھی انهن کی منی تختن تی 3 کان 4 فوت منی رکی تارین کی پوری یه پائی ڈجی تقریباً چھن هفتون کانپوے پوریل چھک واری حصی کان پاڑون هٹن شروع کندیون جنهن کان پوہ هر اوڈ کی منی واری پوریل حصی کان منی کنهن تیز چاقوے سان ھلکوک ڈجی 15 ڈینهن کانپوے ڈسجی تاها تاری کٹ برداشت کری ویئی آهي ت پوہ وری ساگی جاء تی وری کٹ ڈجی اهزی طریقی سان ان چکی کی و ٹن کان جدا کری چڈجی

ان چکيءَ کي وٺ کان جدا ڪرڻ کانپوءَ 15 ڏينهن ڇڏي ڏجي ته جيئن خبر پوي تاوہ مکمل طور زمين ۾ پاڙون هڻي ويئي آهي يانه جڏهن اها پوري پڪ ٿي وڃي ته چکي مکمل تيار ٿي ويئي آهي ته پوءِ ان چکيءَ کي ڪڍي تيار ٿيل زمين ۾ پوکجي

2. هوائی اود/داب (Air Layering)

اوڈون وڈائٹ لاء هي طریقو ب کامیاب آهي هن ۾ پھریا تین زمین ۾ کڈوکٹی ان ۾ هڪ حصو و تاڭ جو یاڻ ۽ ٻه حضا لتیاسی متی وجهی، ان کڈی کي پائڻي سان پري چڏجي، تفریبا هڪ هفتني تائين ان ڀاڻ ۾ متی ملایل کي پائڻي ڏيندor هجی، ت جيئن اهو یاڻ ۽ متی پاڻ ۾ چڱي، طرح سان ملي وڃن ۽ ڀاڻ ڳوري پنهنجي گرمائش ختم کري پوءِ وٺ جي وچين حصي، جتي شاخون پکڑيل هجن، اتي پينسل جهڙيون تلهيون شاخون چونڊجن، پوءِ هر هڪ تاري، کي جنهن مان اوڌ تيار ڪري هجي ان تاري، جي وچ واري حصي وٽ تيز چاقو، سان هڪ کان ٻن انچن تائين گول کل لا هجي ۽ کل لتل حصي وٽ ان ڏانبدي، کي هلکو چهڪ ڏجي، پوءِ ان چهڪ ڏنل جاء نبي پھریان تiar ڪيل متی ڀاڻ ملایل گپ جو هڪ پنوڙو اهڙي طرح رکجي، جيئن ڏانبدي، کي چو ڏاريءَ فري اچي، ان بعد ڏاه انچ سُطڻي جي پوري جو نڪر

ڏوريء ساڻت سان ان کي چڱي طرح ويزهجي ۽ ٻڌي ڇڏجي
 ٻڌل جاءه جي مٿان بي تاريء هڪ نڪر جولوتويا پلاستڪ جون بوتلون جنهن کي تري ۾ هڪ سنهو سو راخ ڪجي
 ۽ پوء انهن کي ٻڌجي، ته جيئن ان مان فٽو ڦٽرو پائلي ٻڌل اوءه جي مٿان ڪرندور هي ۽ اها ٻڌل متى آلي رهي ته جيئن ان ڏڌل
 چهڪ وٽان تاري پاڙون ڪيٺ شروع ڪري
 اوءه لڳائڻ کان چهن هفتنهن جي عرصي کان لڳل اوءه کي تيز چاقو سان هلڪو چهڪ ڇجي وري
 15 ڏينهن کان پوء اوءه جورهيل حصو ڪتي وٽ کان ڦار ڪجي ۽ اها تيار ڪيل اوءه جلد زمين ۾ پوكبي ڇڏن گهرجي
نوٽ: هن طريقي سان لڳل اوءه هر متى گهٽ هوندي آهي. ان ڪري ان تيار ڪيل چڪي، کي جلد پوكه گهرجي نه ته
 چڪي سڪي وڃن جوانديشو آهي
 هوائي اوءه / داٻ (Air Layering) ۾ لوتي ٻڌن ڪانسواء هي طريقو ب اچڪله، وڌيڪ استعمال ٿئي ٿو ته اوءه کي
 لڳايل متىء جي پنوري کي پوليٽين ٽيپ سان مضبوطيء سان ويزهجي ڇڏجي ته جيئن اندر هوا داخل نه ٿي سگهي ۽ ان
 پنوري ۾ گهم موجود رهي

3. قلم ڏريعي (Cuttings):

چڪين وڌائڻ لاء هي طريقو سولو آهي. هن طريقي ۾ پيهريائين 8 فوت ڊگهيوں ۽ 4 فوت وٽکريون پاريون ناهجන
 انهن پارن ۾ گڏ ۽ گندگاه ڪڍي صاف ڪري وٽان جو پاڻ وجهي پوء زيتون جي وٽن مان آنگر جي ٿوله جيٽريون تاريون
 ڪپي، انهن جا 8 انچ ڊگها ڏندڻ ناهجنا، جن ۾ تن کان چار اکيون هجن (قلم تيز چاقو، سان ڪتجن ته جيئن چيرجي ۽
 زخمي نه ٿي پون چيريل يا زخمي ٿيل ڏندڻ ڪم جان هوندا).
 اهي قلم تيار ڪيل پارين ۾ 6 انچن جي مفاصلني تي اڳ ۾ پارين کي پائلي ڏئي پوء 3 انچ اونها کوڙجن. انهن کي
 گرميin ۾ پنجن ڏينهن کان پوء ۽ سردين ۾ ڏهن ڏينهن کان پوء پائلي ڇجي
 پندرهن ويٺن ڏينهن کان پوء، اهي ڏندڻ مٿئين حصي کان گئنج ڪيٺ شروع ڪندا، ڇهن اهي گئنج وڌا ٿي ٻوتي
 جي صورت اختيار ڪن تا ت سمجھن گهرجي ته چڪي تيار آهي پوء ان چڪيء کي ڪڍي زمين ۾ لڳائجي.

4. ٻچ ڏريعي (Seed):

زيتون جون چڪيون ٻچ ڏريعي به تيار ڪري سگهجن ٿيون پر ٻچ ڏريعي تيار ڪيل چڪين ۾ اصلی خاصيت
 واري جنس نشي ملي انهيء ڪري اوءه ڏريعي چڪيون وڌائڻ ٿئي مناسب طريقو سمجھيو وڃي ٿو

مييو جهل (Fruiting):

زيتون جا وٽن سالن کان پوء ميو جهل شروع ڪن ٿا ۽ ٿيئن کان چاليهن سالن تائين ميو ڏيندا رهن ٿا.
 جنهن کان پوء سندن عمر ختم ٿي ويندي آهي هي سال ۾ مڪي فصل ڏين ٿا.
 هڪ فصل سياري جي شروعات يعني نومبر مهيني کان نهڻ شروع ٿئي ٿو جيڪو بهار جي موسم پوري هلي ٿو ۽ بهار ۾ وري
 وٽ گل جهلن ٿا. ۽ پيو فصل اونهاري جي موسم برسات جي وقت ملي ٿو
 ميو واري مك عموماً اونهاري واري فصل کي وڌيڪ نقصان رسائي ٿي، ان ڪري ان دوران خصوصي ڏيان ڏيٺ گهرجي.

زيتون جا جيٽ ۽ بيماريون:

1. ميو جي مك:

هيء مك ڇهن ميو تيار ٿي وڃي ٿو ته ان جي اندران هن جا ٻچا ميو کي خراب ڪن ٿا. جنهن جي ٻچاء ۽
 علاج هينين ريت ڪرڻ گهرجي

ٻچاء:

ڇهن زيتون آنچي جيٽرا ٿيئن ته جولاء جي مهيني ۾ باع اندر هڪ ڊبو جنسني ڦندي جوفي ايڪڙ جي حساب سان
 لڳائي روزانو ڊبي ۾ ڦاسڻ وارين مكين جو تعداد ڏسجي
 جيڪڻهن ڊبى ۾ پن تن کان وڌيڪ مكينون هجن ته پوء ڦوهارو ڪرڻ گهرجي پر جيڪڻهن ان کان گهٽ هجي ته
 ڦوهارون ڪرڻ گهرجي

قوهارو یا علاج:

میوی جی مک لاء پتریکس 120 گرام کان 150 گرام فی 100 لتر پاثی ۾ ملائی ٺوهارو ڪرڻ گھرجي. پر جيڪڏهن زيتون پچڻ وارو هجي ۽ میوی جي مک جو حملو هجي ته پوءِ پتریکس جي بجائے ليزر 250 ملي لتر فی 100 لتر پاثی ۾ ملائی ٺوهارو ڪجي. ليزر لڳائڻ سان ٿرزي ۽ ڪينئن جو ضابطو پڻ ملي ويندو. ان کان سواءِ ترائيڪلورفان 200 ملي لتر 100 لتر پاثی ۾ ملائی ڏجي

2. ٿرزو:

گھٹو ڪري ٿي مند ۾ حملو ڪري ٿو هن جي حملی ۾ گر وارو مرض پڻ ٿي وڃي ٿو

علاج:

ليزر 250 ملي لتر فی 100 لتر پاثي ۾ ملائی ٺوهارو ڪريو

3. ڪينئان:

ڪينئن جون جوان ماديون گلن ڪلن وقت گلن تي آنا لاهن ٿيون. جيڪي ڏهن پارنهن ڏينهن ۾ ڦتي ٻچا ڏين ٿا. اهي ٻچا گلن کي کائي نقصان ڏين ٿا ۽ ميوی اندر داخل ٿي وڃن ٿا، گھٹو نقصان نومبر. ڊسمبر ۾ ڪري ٿو.

4. ڦلي:

جڏهن ميوو تيار ٿي ويندو آهي ۽ لهن جي ويجهو هوندو آهي ان وقت هن بيماري جو حملو شروع ٿيندو آهي.

علاج:

ڪاپر آڪسي ڪلورايد 250 گرام يا اسكور 50 ملي لتر فی درم پاثي ۾ ملائی چڱي ۽ ريت ٺوهارو ڪريو

5. سوڪھڙو:

هي بيماري عام طور تي هر باع ۾ نظر ايندي آهي شروع شروع ۾ نون گونچن کي متاثر ڪري ٿي پوءِ سجي وٺ تي حملو ڪري ٿي. هن بيماري جي حملی سبب ڪجهه سالن ۾ وٺ سکي ويندو آهي.

علاج:

هن بيماري کان بچاء لاءِ داءِ ٿين ايم 250,45 گرام 100 لتر پاثي ۾ ملائی ٺوهارو ڪجي هي ٺوهارا گهٽ ۾ گهٽ ٿي پيرا ڪرڻ گھرجن.

ڦوهارو:

باڳ ۾ ڦوهاري ڪرڻ لاءِ هت واري مشين استعمال نه ڪجي. ان ڪري جو هت واري مشين ۾ ايترو پريشر نه هوندو آهي جنهن سان وٺ کي چوٽي ۽ تائين دوا پهچائي سگهجي چڏهن ته پاور اسپريئر سان وٺ کي آسانيءَ سان دوا چوٽي ۽ تائين پهچائي سگهجي ٿي. جيڪڏهن دوا صحيح نه پهچندني ته اتنى مكيون ۽ جيت رهجي ويندا ۽ اتان وري سجي باڳ ۾ پکڙجي ويندا ۽ نقصان جو باعث ٻڄندا، جنهن لاءِ پاور اسپريئر استعمال ڪرڻ تمام ضروري آهي ان سان جيتن ۽ مكين جو مكميل خاتمو ڀقيني آهي. انهيءَ سان وڌيڪ پشتو زيان ٿيڻ کان بچي ويندو ۽ ثوري وقت ۾ جيتن تي ضابطو آٿي سگهجي

سار سنپال (Aftercare):

پن موسمن ۾ ميوو وٺ لاءِ جاٿايل سمورين سفارشن تي مكميل طور عمل ڪيو وڃي ته جيئن پيداوار وڌيڪ لهي ۽ وڌ کان وڌ نفعو حاصل ٿئي پر جيڪڏهن پنهي مندن ۾ محنت ۽ انتظام ڪنهن کان نتو پچجي ته پوءِ فقط سياري جو فصل وٺ گھرجي اونهاري جي فصل جي روڪن لاءِ سياري جي آخر ۾ يعني بهار گلن جهلو مهل وٺن جو پاثي بند ڪجي ته جيئن گل ۽ ننديو ميوو سوڪ سبب سکي چشي وڃي ۽ اونهاري وارو فرن ڪشي

پيدائش (Yield):

زيتون جو هر هڪ وٺ اتكل 500 کان 700 ميوا جهلي ٿو جن جو وزن اندازا ٻه کان تي مٺ ٿئي ٿو اهڙي طرح سان هڪ ايڪر 140 کان 210 مٺ ميوو لهي ٿو

وڌيڪ معلومات ۽ رابطى لاءِ

هدایت اللہ چڱو

دائريڪٽر جنرل

زرعي توسيع سند

غلام مصطفیٰ نانگراج

دائريڪٽر زرعي اطلاعات

زرعي توسيع سند

پتو

دائريڪٽوريٽ زرعي اطلاعات

زرعي توسيع سند،

بلاڪ-ايف شهbaz بلڊنگ حيدرآباد

فون

0229200108, 0229201276

Email:

dir.infoagriext@gmail.com

Dissemination of Agricultural Information among the farming community through demonstration plots & Farmers Field Days, Electronic and Print Media Phase-II